

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Mirstība ārējo nāves cēloņu dēļ

Aktuālās tendences

Slimību profilakses un kontroles centrs
Jolanta Skrule

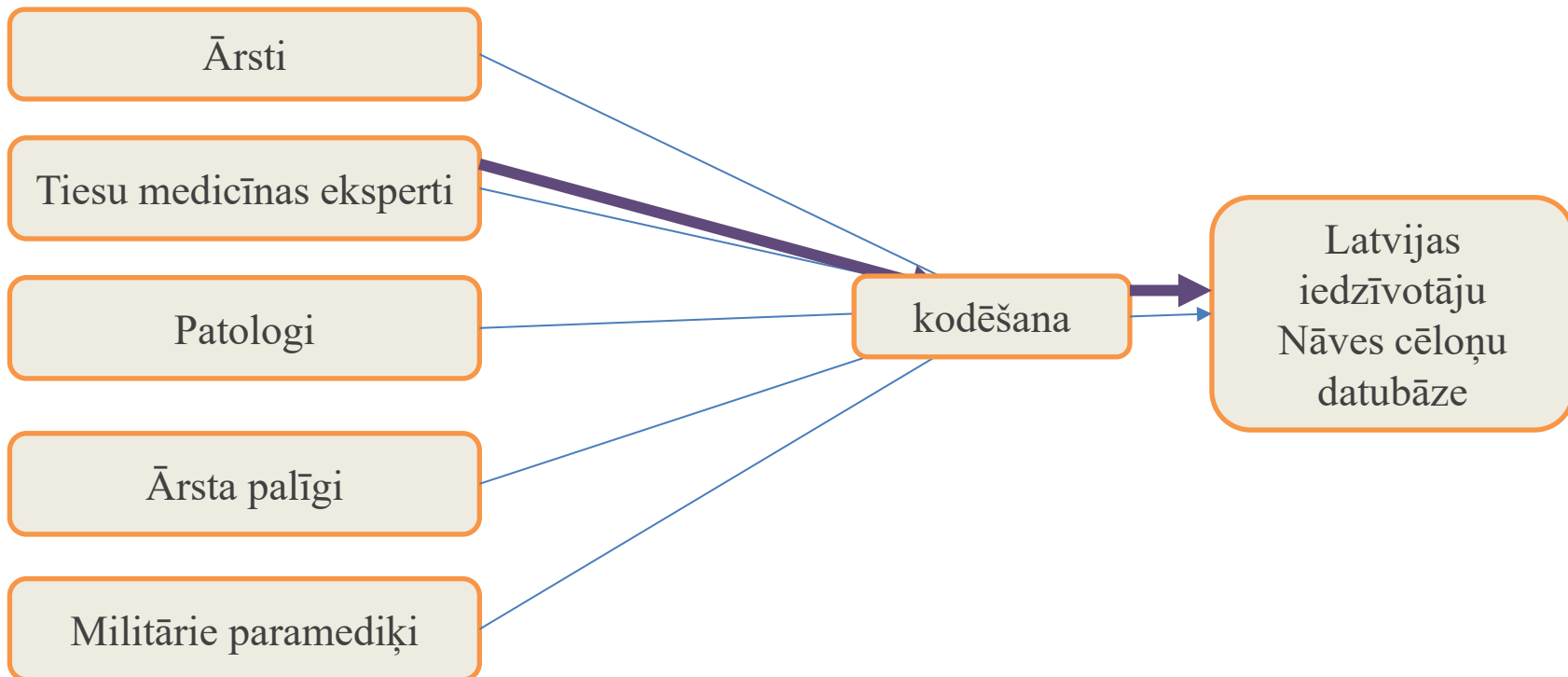
12.03.2025.

Datu ievākšana

Slimību profilakses un
kontroles centrs

- SPKC uztur Nāves cēloņu datubāzi.
- Dati nāves cēloņu apkopošanai tiek saņemti no iestādēm, kas tiesīgas izrakstīt Medicīnisko apliecību par nāves cēloni.
- Reģistrētās informācijas pilnīgums ir atkarīgs no dokumenta aizpildīšanas apjoma un kvalitātes

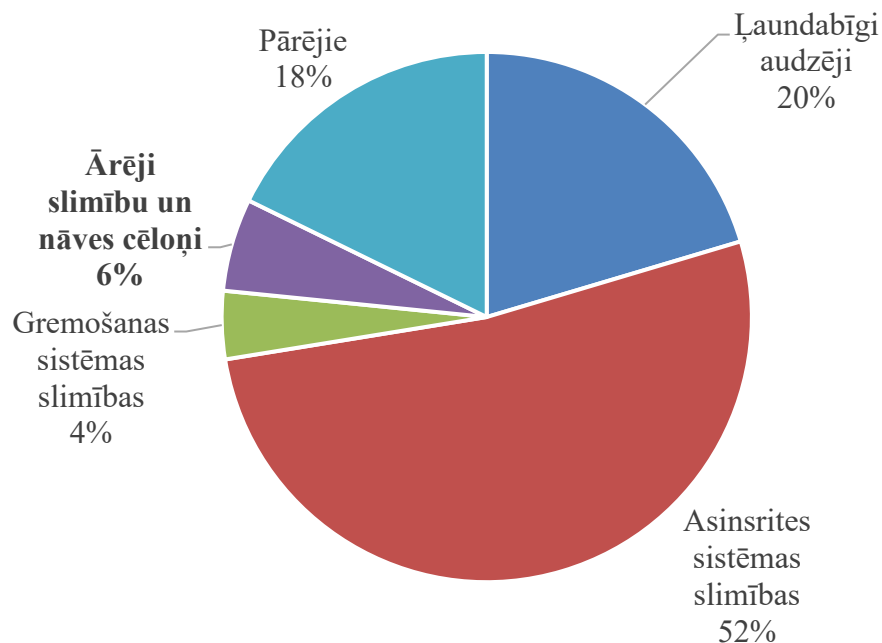

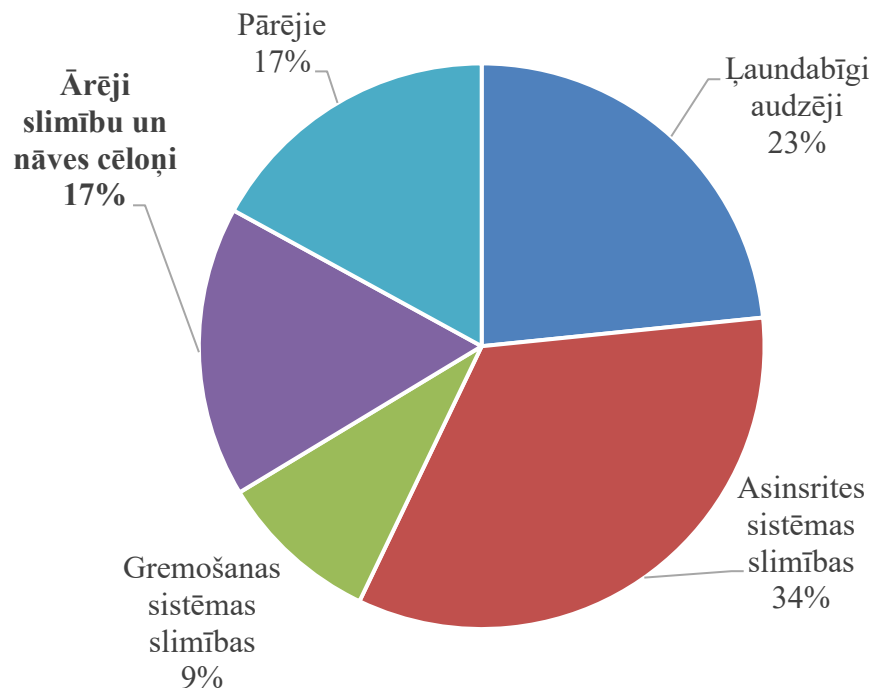
Slimību profilakses un
kontroles centrs

Nāves cēloņu struktūra 2023.gadā

Mirušie, visi

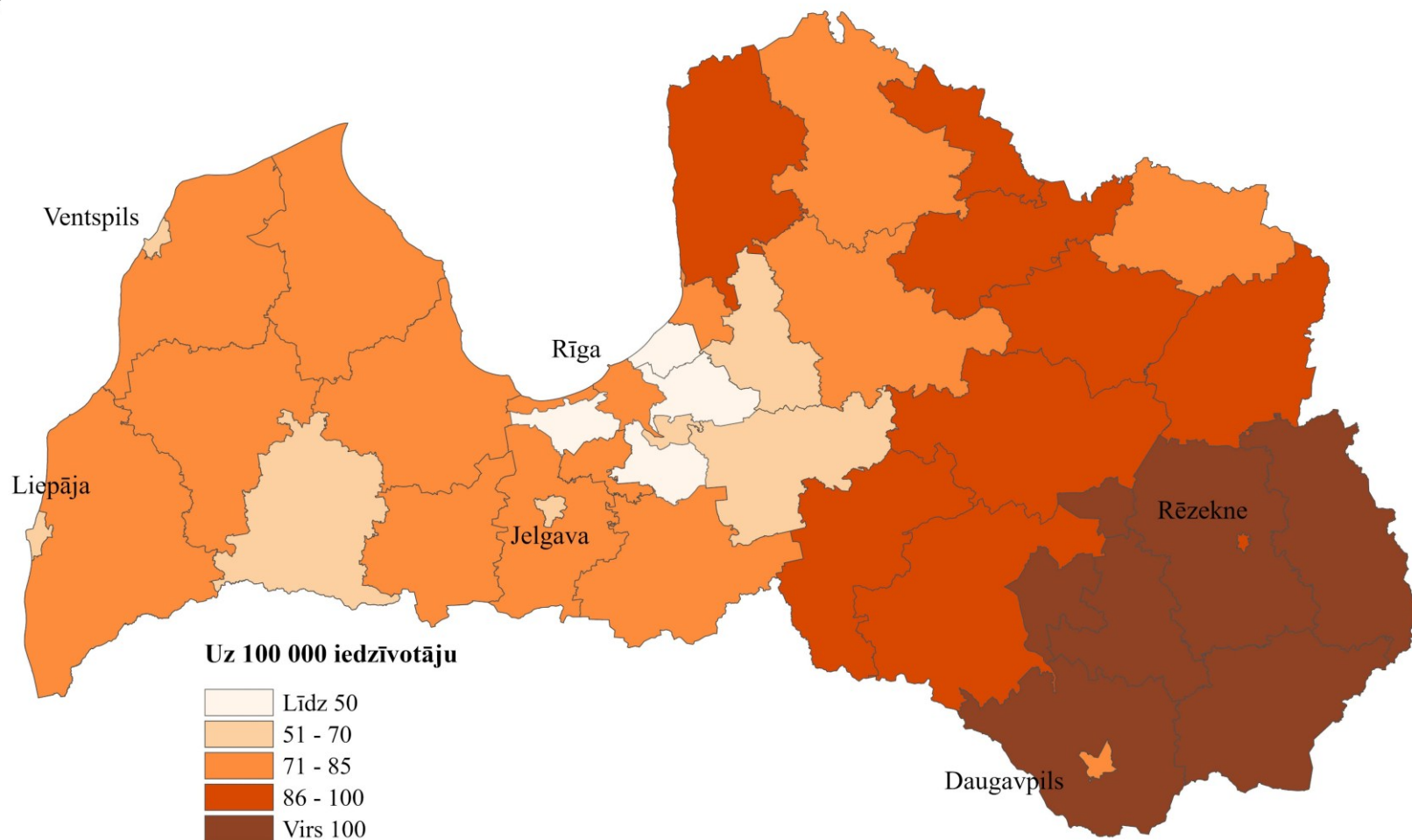
Mirušie, 0-64 g.v.

Slimību profilakses un
kor

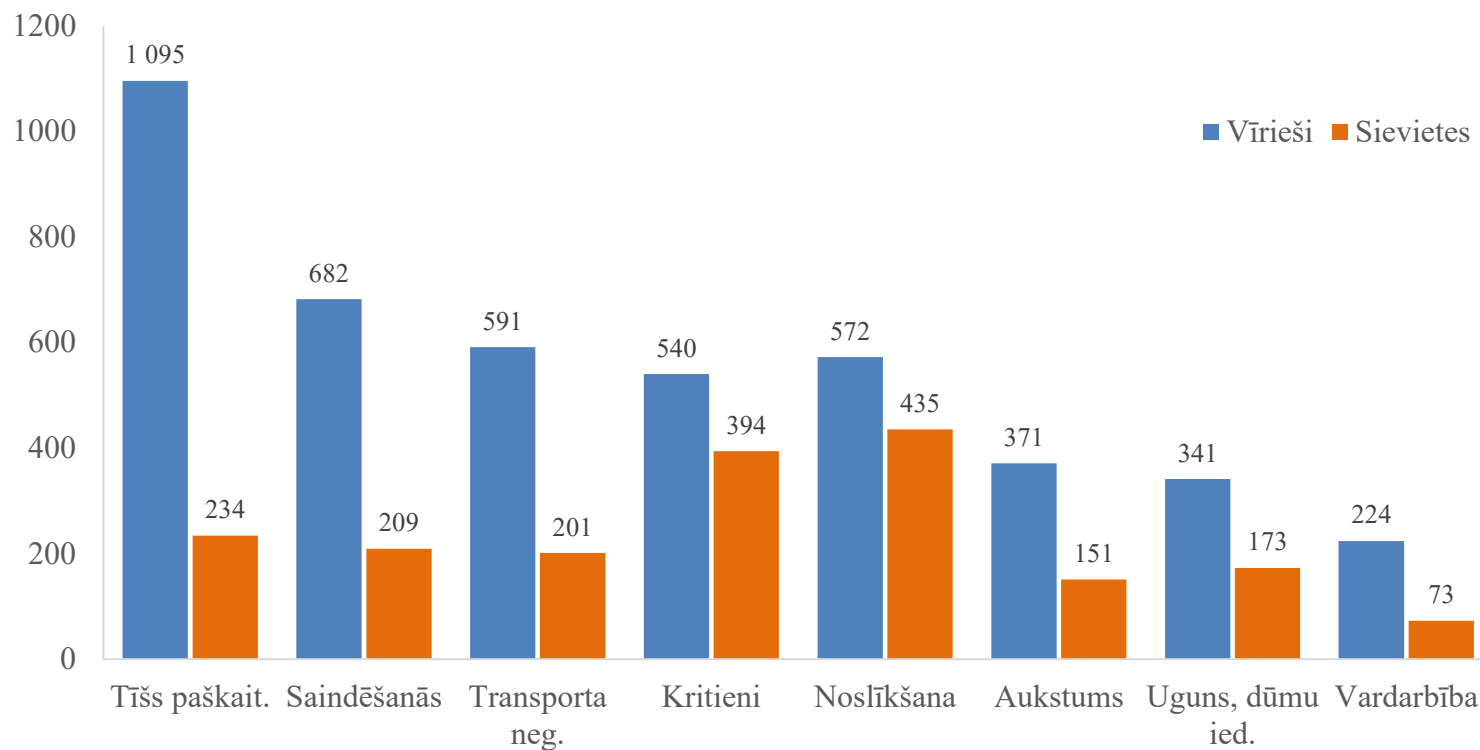
Mirstība ārējo nāves cēloņu dēļ 2019.-2023.gadā novados

Slimību profilakses un
kontroles centrs

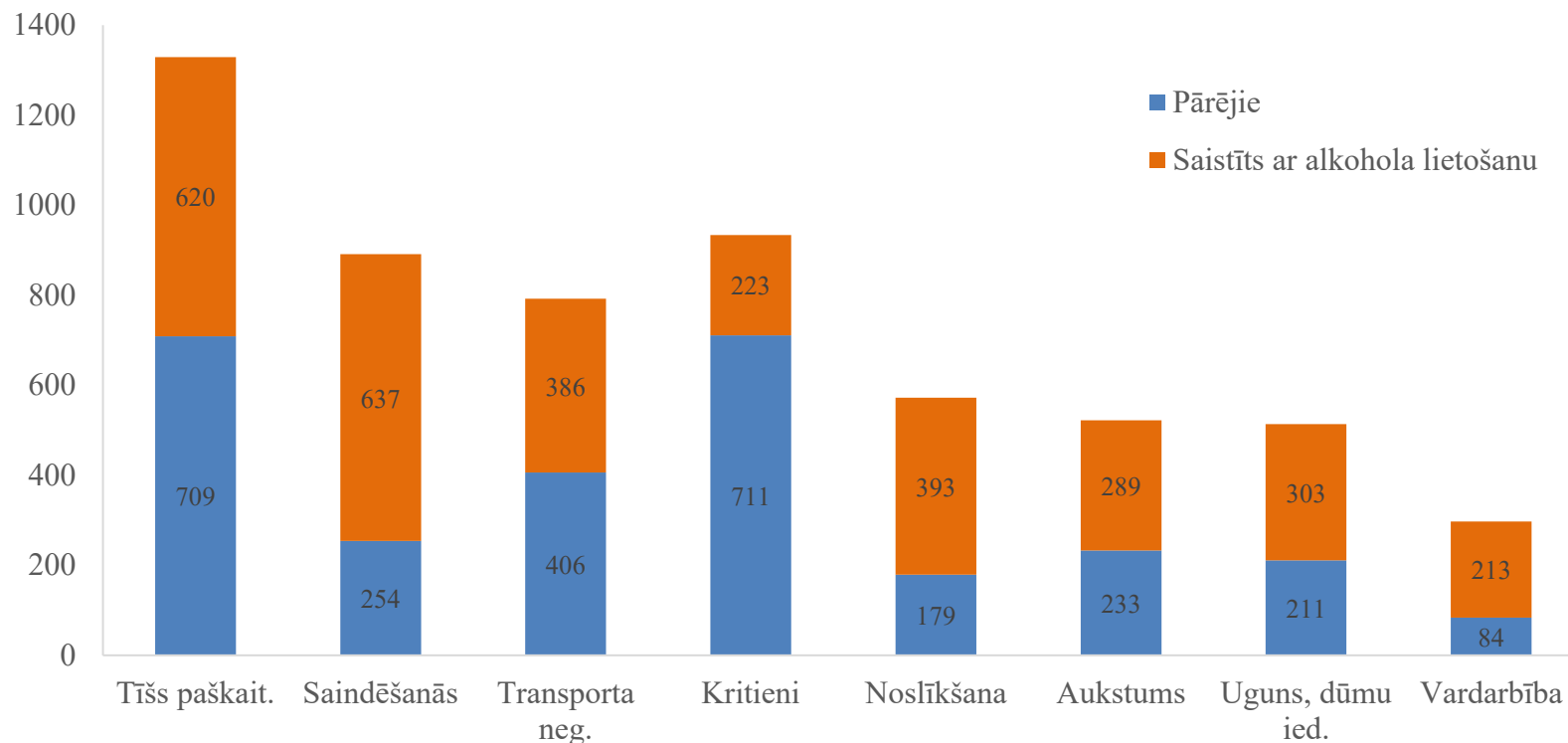
Mirušie ĀNC dēļ pa dzimumiem 2019.-2023.gada periodā, absolūtais skaits

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Mirušie ĀNC dēļ 2019.-2023.gada periodā, saistība ar alkohola lietošanu*, absolūtais skaits

* Šeit un turpmāk - medicīniskajā apliecībā par nāves cēloni ir viens vai vairāki no šiem apstākļiem – par nāves cēloni vai citu nozīmīgu stāvokli, kas veicinājis nāves iestāšanos, ir minēta diagnoze/–es F10 (psihiski un uzvedības traucējumi alkohola lietošanas dēļ), X45 (nejauša saindēšanās ar alkoholu), Y15 (saindēšanās un saskare ar alkoholu, nodoms nezināms); un (vai) konstatēta alkohola klātbūtne organismā).

Slimību profilakses un
kontroles centrs

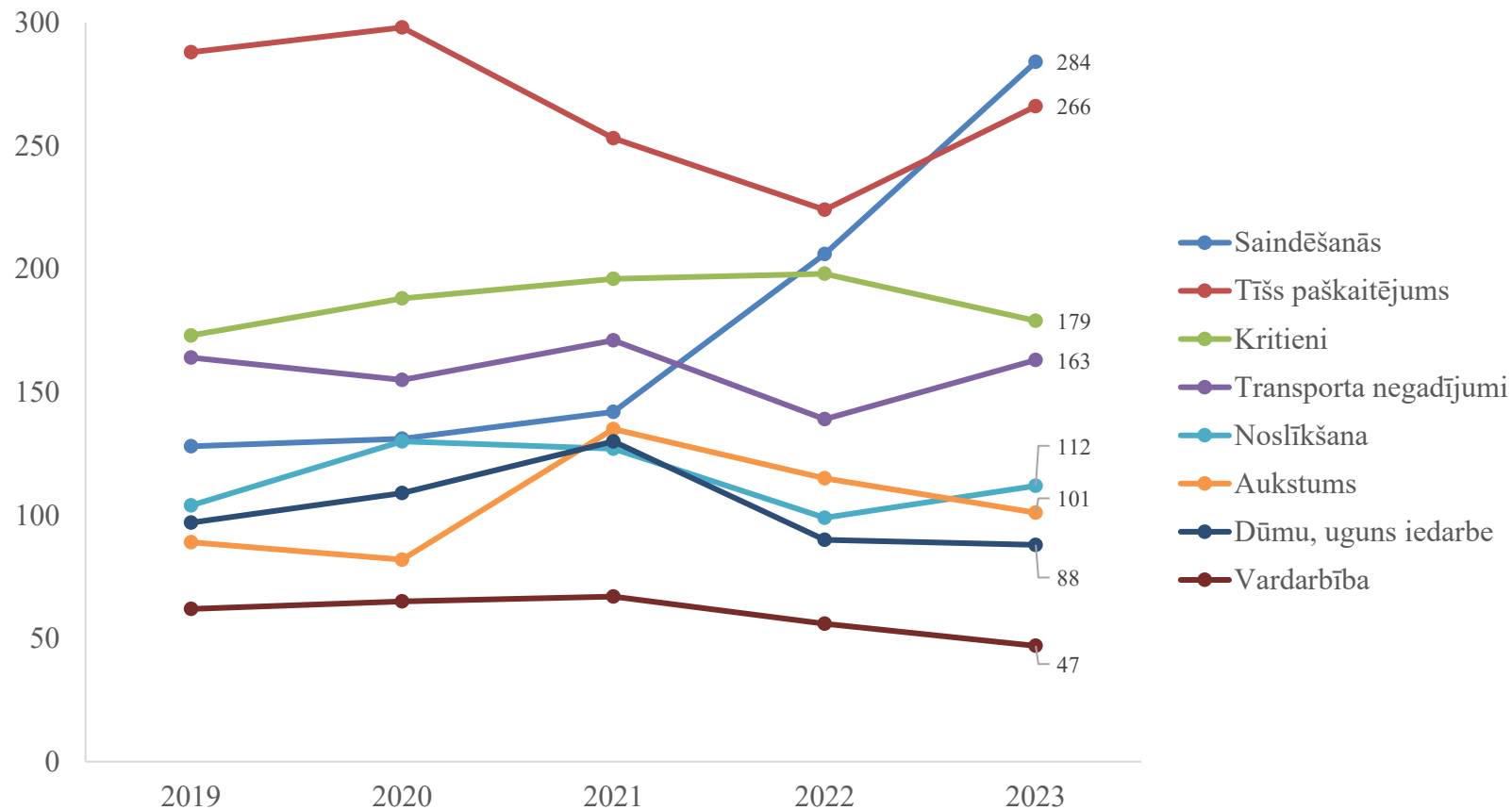
Pieci vadošie ārējie nāves cēloņi dažādās vecuma grupās, divu gadu periodā kopā (2022.-2023. gads)

	Līdz 1 gada vecumam	1-4 gadi	5-9 gadi	10-14 gadi	15-24 gadi	25-34 gadi	35-44 gadi	45-54 gadi	55-64 gadi	65-74 gadi	75 gadi un vairāk
1.vieta	Transporta negadījumi	Ugunsgrēks	Noslīkšana	Transporta negadījumi	Saindēšanās	Saindēšanās	Saindēšanās	Saindēšanās	Pašnāvības	Pašnāvības	Kritieni
2.vieta	Saindēšanās	Transporta negadījumi	Ugunsgrēks	Noslīkšana	Transporta negadījumi	Pašnāvības	Pašnāvības	Pašnāvības	Saindēšanās	Kritieni	Pašnāvības
3.vieta		Kritieni	Transporta negadījumi	Ugunsgrēks	Pašnāvības	Transporta negadījumi	Transporta negadījumi	Transporta negadījumi	Nosalšana	Nosalšana	Nosalšana
4.vieta		Noslīkšana		Kritieni	Noslīkšana	Noslīkšana	Noslīkšana	Noslīkšana	Kritieni	Noslīkšana	Ugunsgrēks
5.vieta		Aizrīšanās, nosmakšana			Kritieni	Kritieni	Kritieni	Kritieni	Transporta negadījumi	Ugunsgrēks	Transporta negadījumi

Slimību profilakses un
kontroles centrs

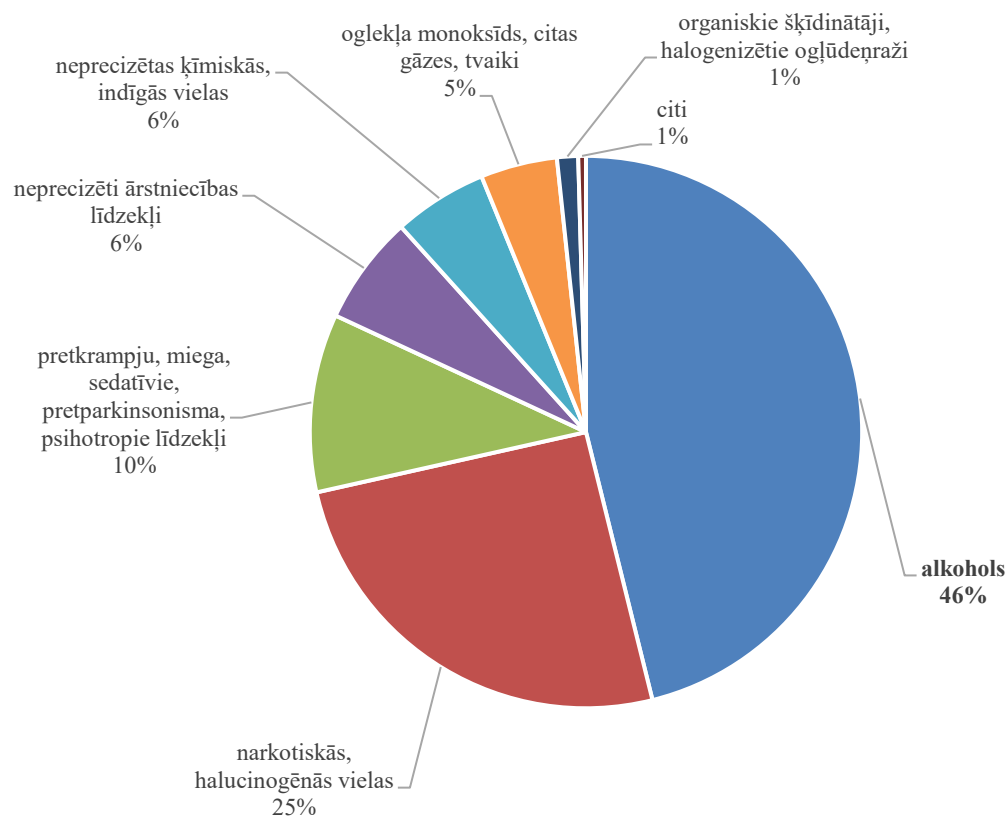
Mirušie ārējo nāves cēloņu grupās, absolūtais skaits

Slimību profilakses un
kontroles centrs

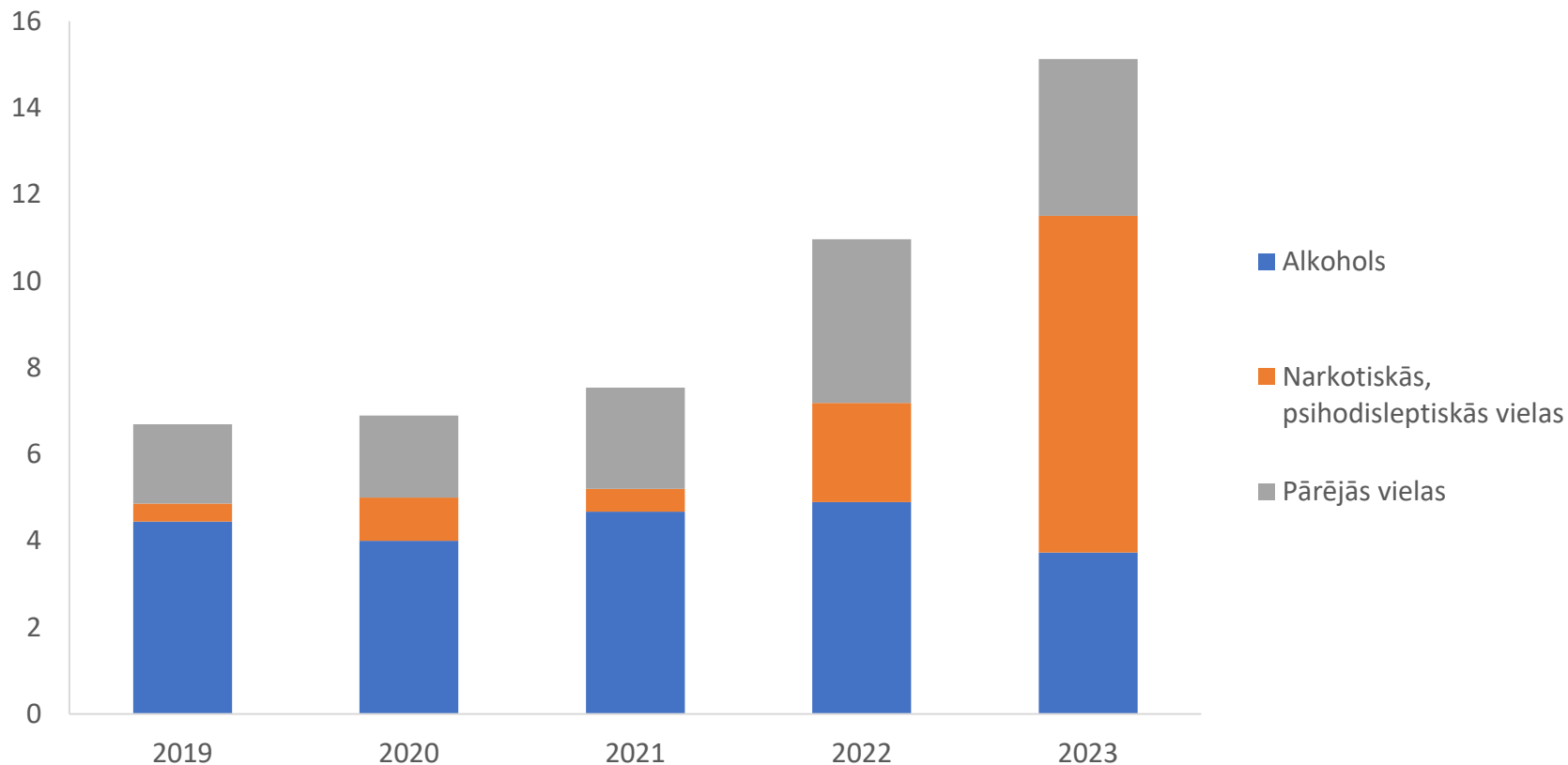
2019.–2023. gadā mirušo īpatsvars saindēšanās dēļ, pa vielu grupām

Slimību profilakses un
kontroles centrs

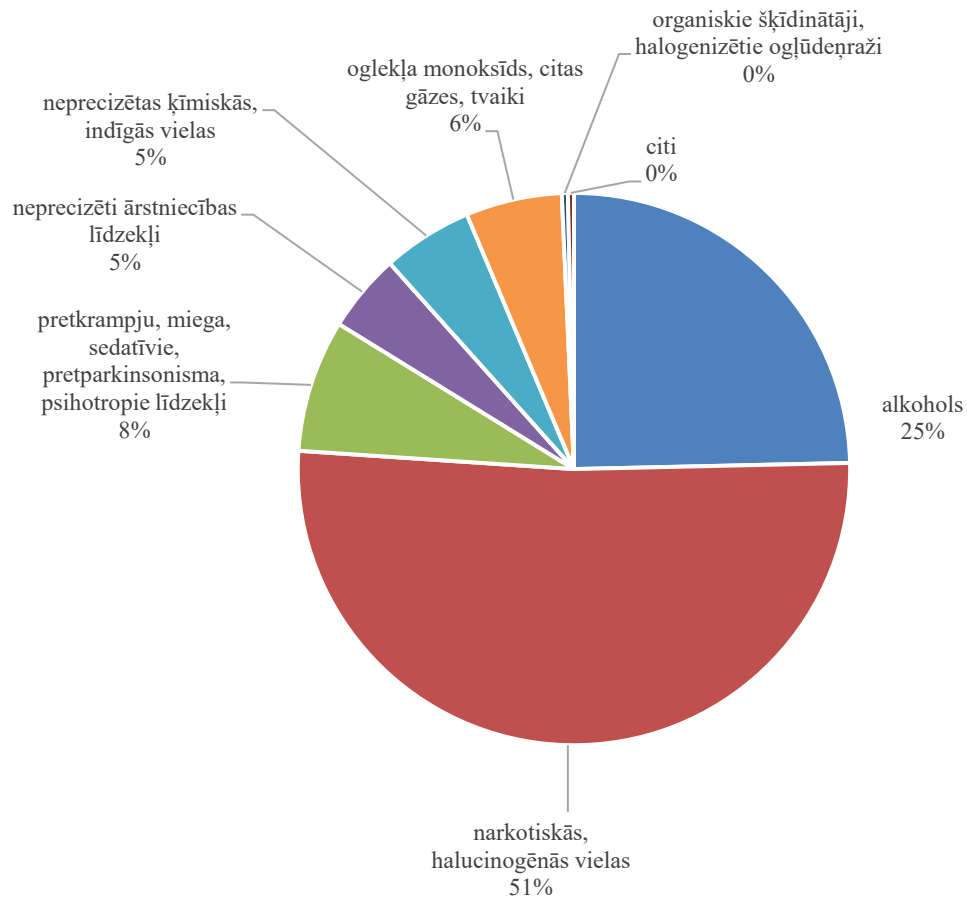
Mirstība saindēšanās dēļ alkohola un citu vielu grupās, uz 100 000 iedzīvotāju

Slimību profilakses un
kontroles centrs

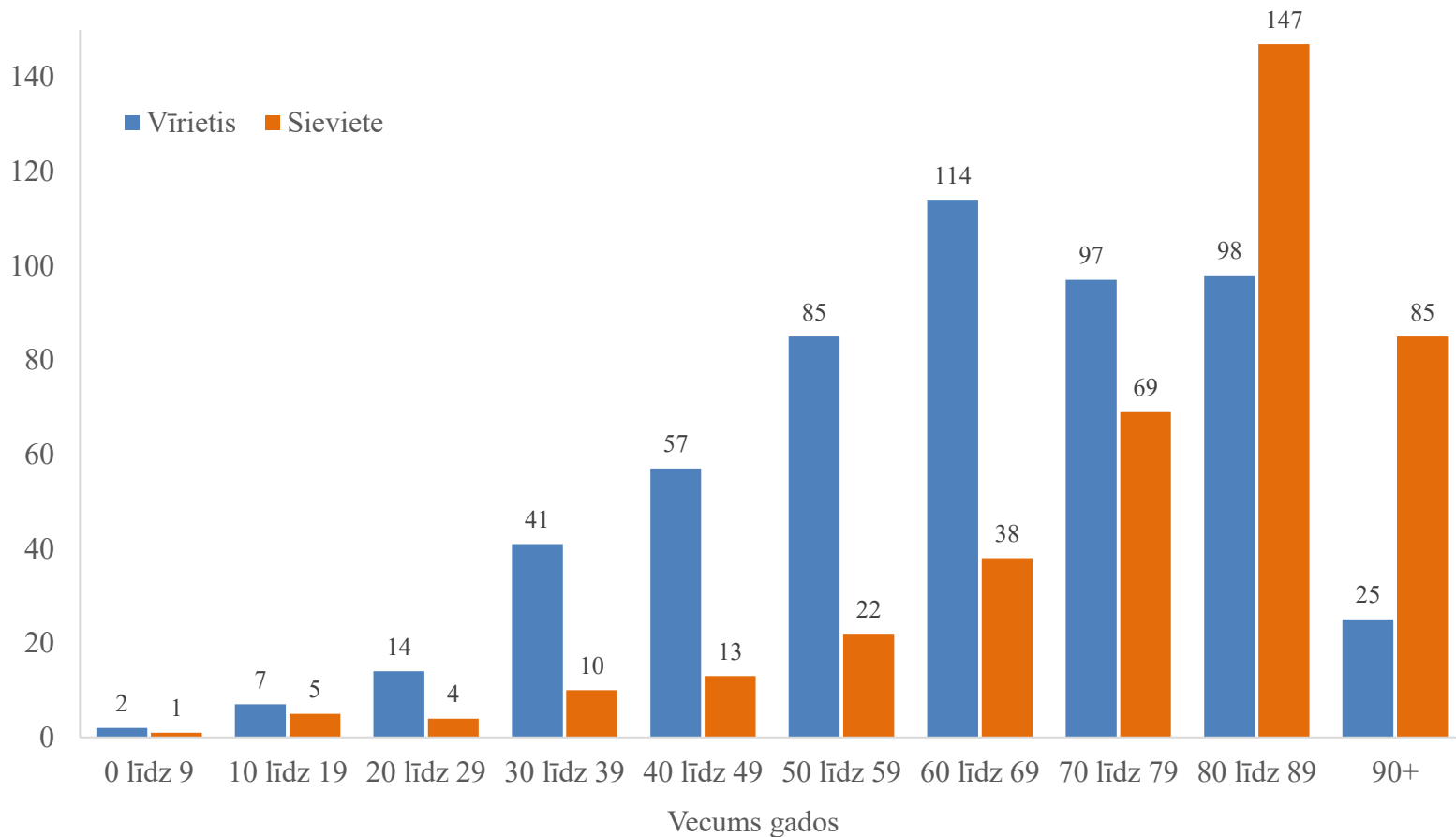
2023. gadā mirušo īpatsvars saindēšanās dēļ, pa vielu grupām

Slimību profilakses un
kontroles centrs

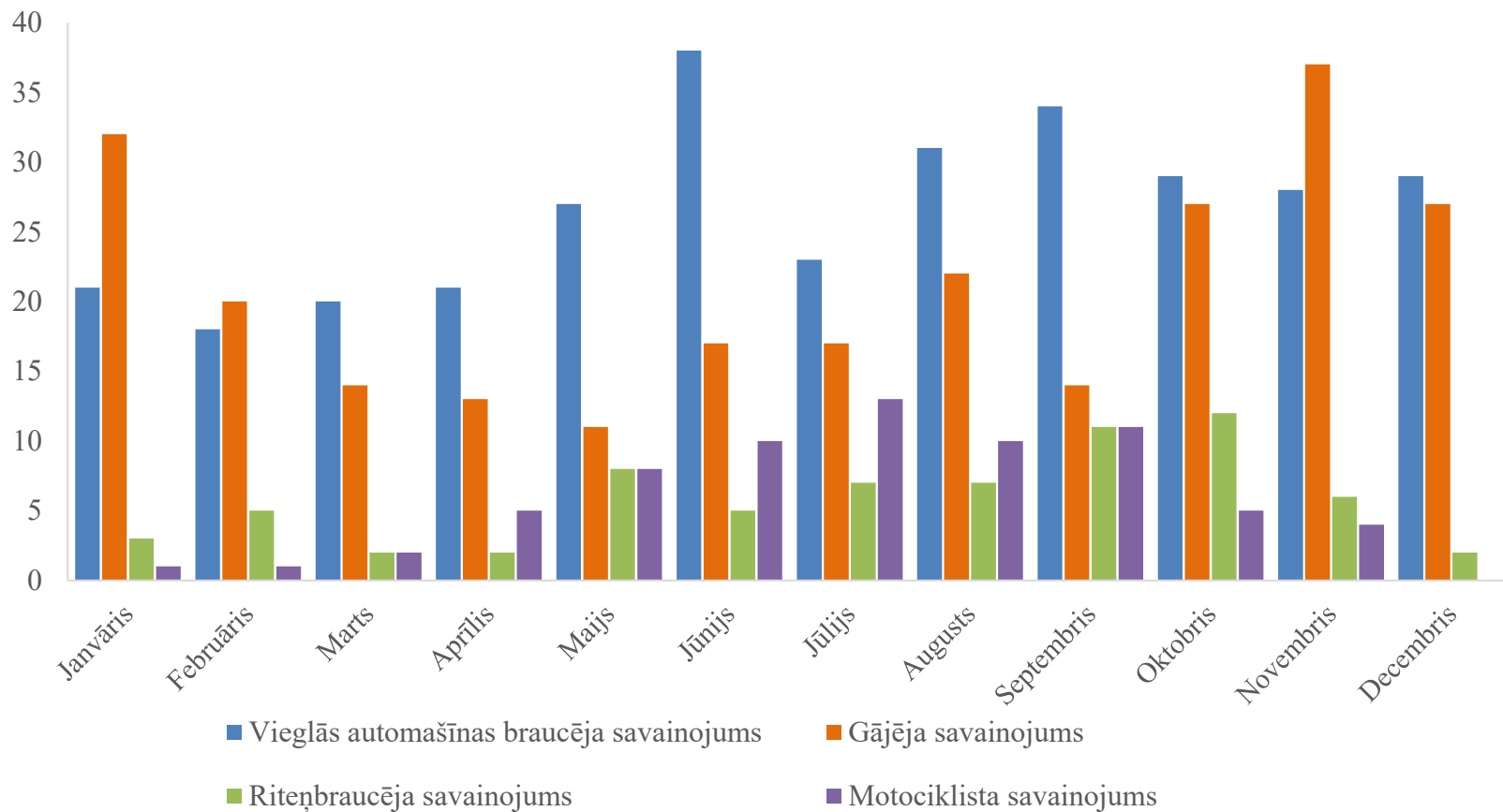
Mirstība no kritieniem 2019.-2023.gadā pa dzimuma un vecuma grupām, absolūtais skaits

Slimību profilakses un
kontroles centrs

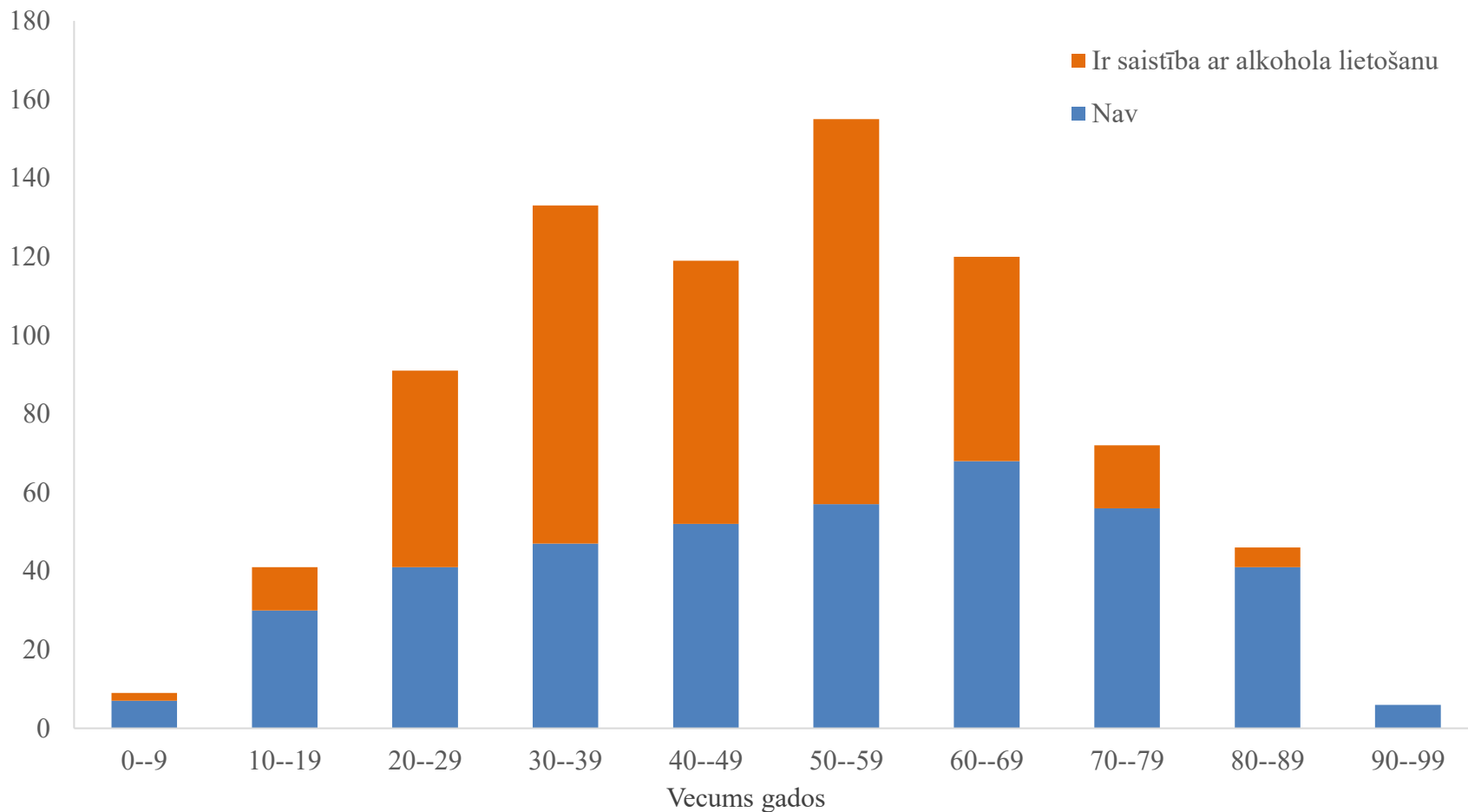
2019.-2023.gadā transporta nelaimes gadījumos mirušo absolūtais skaits pa mēnešiem, biežākie negadījuma veidi

Slimību profilakses un
kontroles centrs

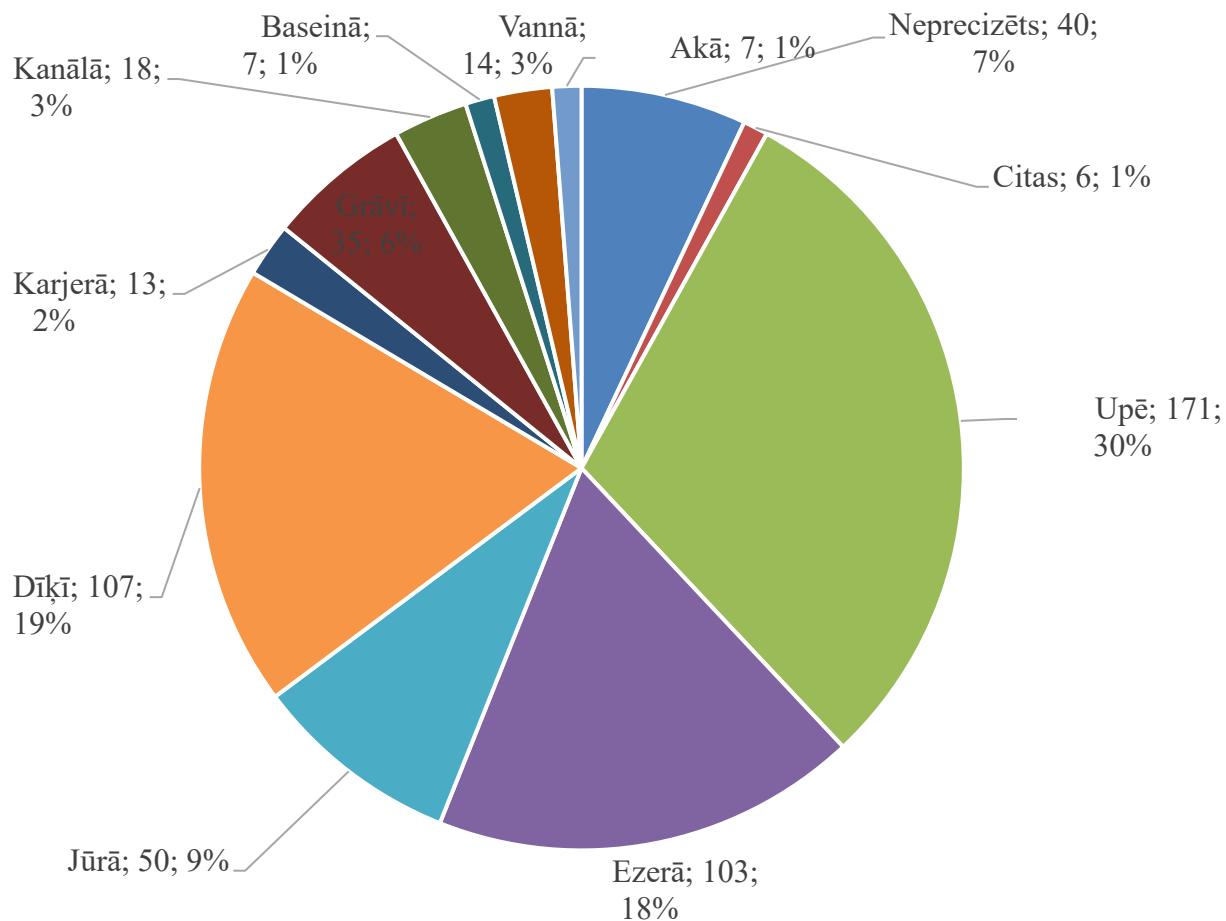
2019.-2023.gadā mirušo absolūtais skaits no transporta negadījuma vecuma grupās

Slimību profilakses un
kontroles centrs

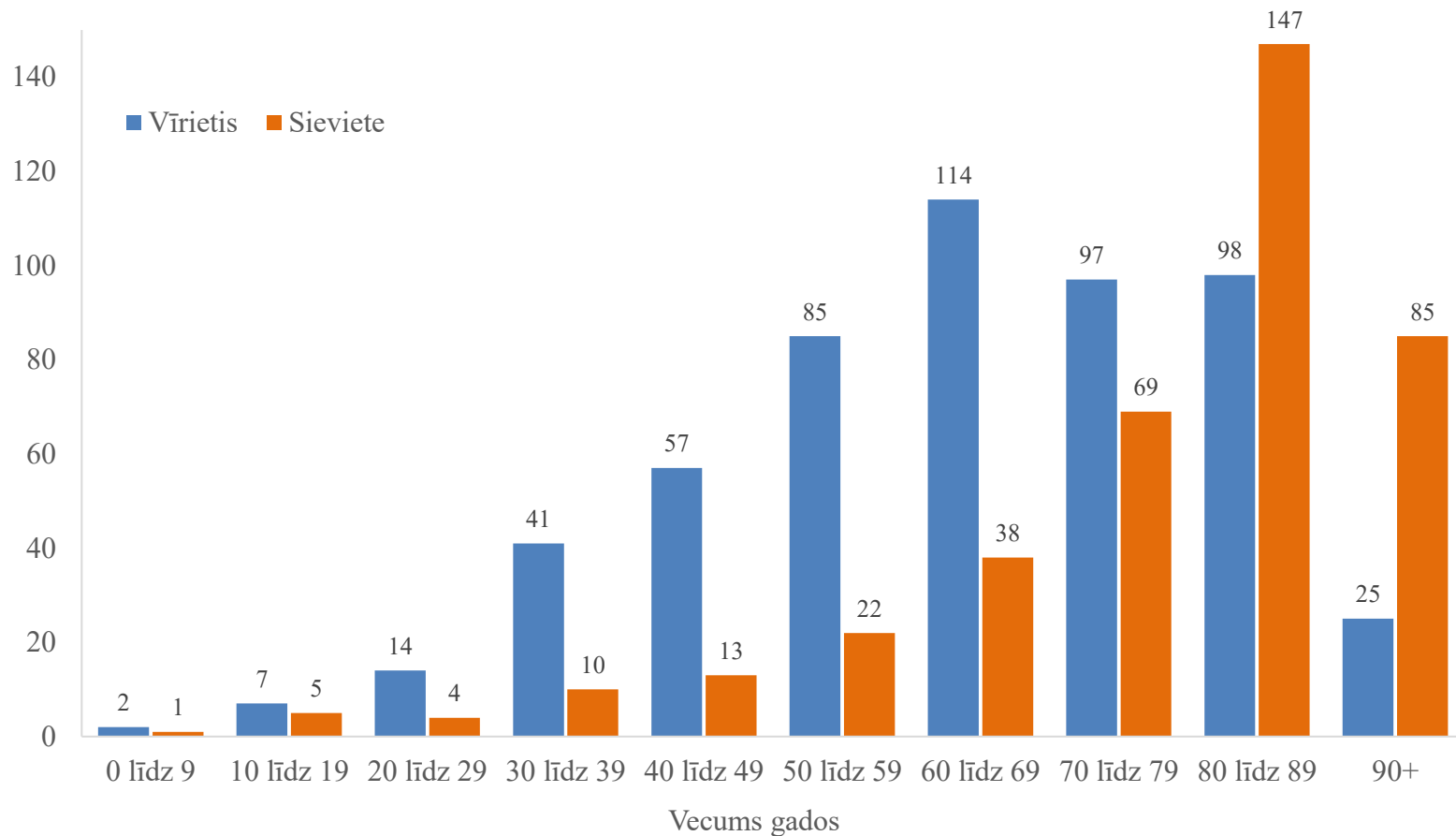
2019.-2023.gadā noslikušie pēc noslikšanas vietas

Slimību profilakses un
kontroles centrs

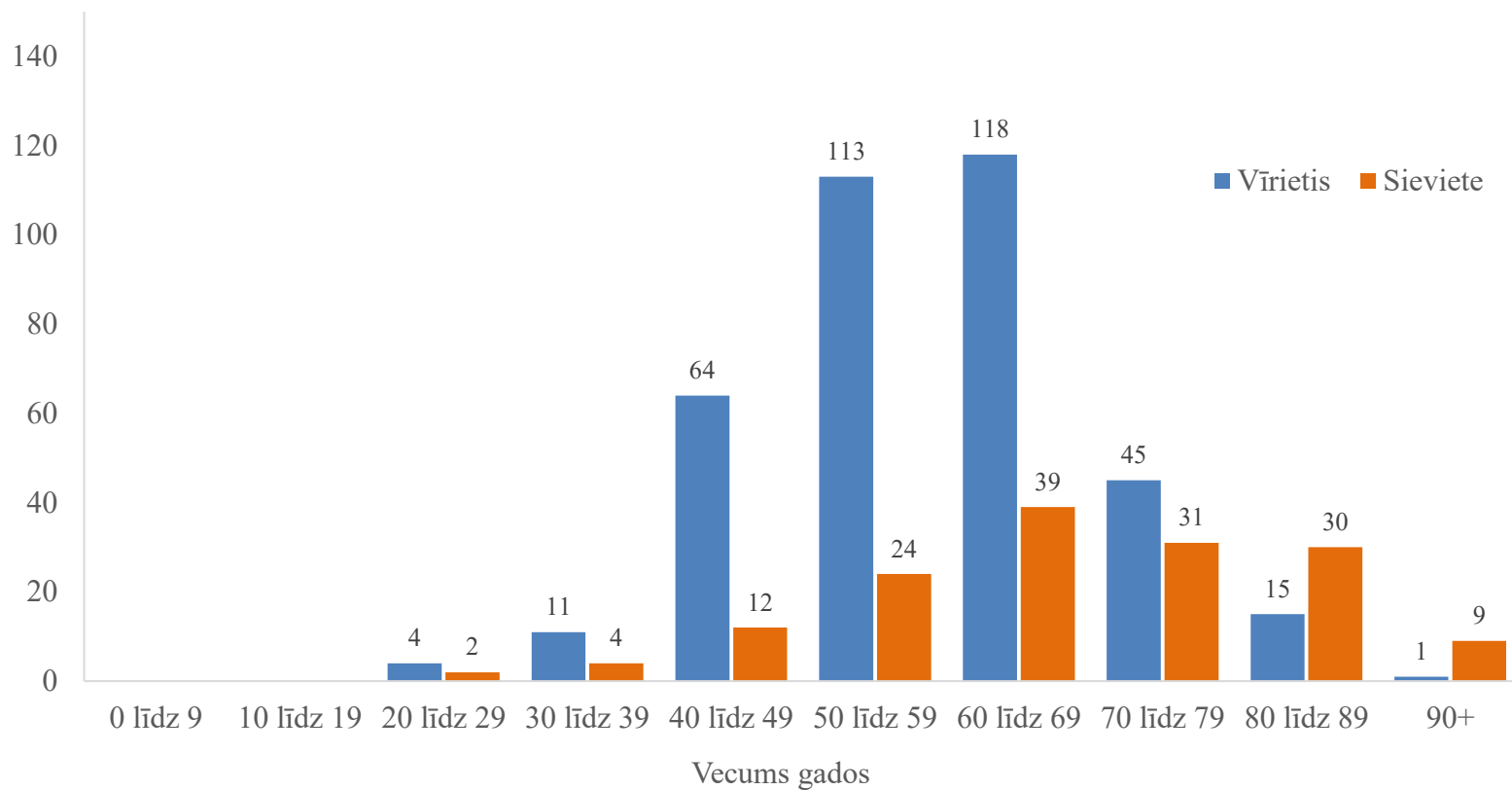
Mirstība no kritieniem 2019.-2023.gadā pa dzimuma un vecuma grupām, absolūtais skaits

Slimību profilakses un
kontroles centrs

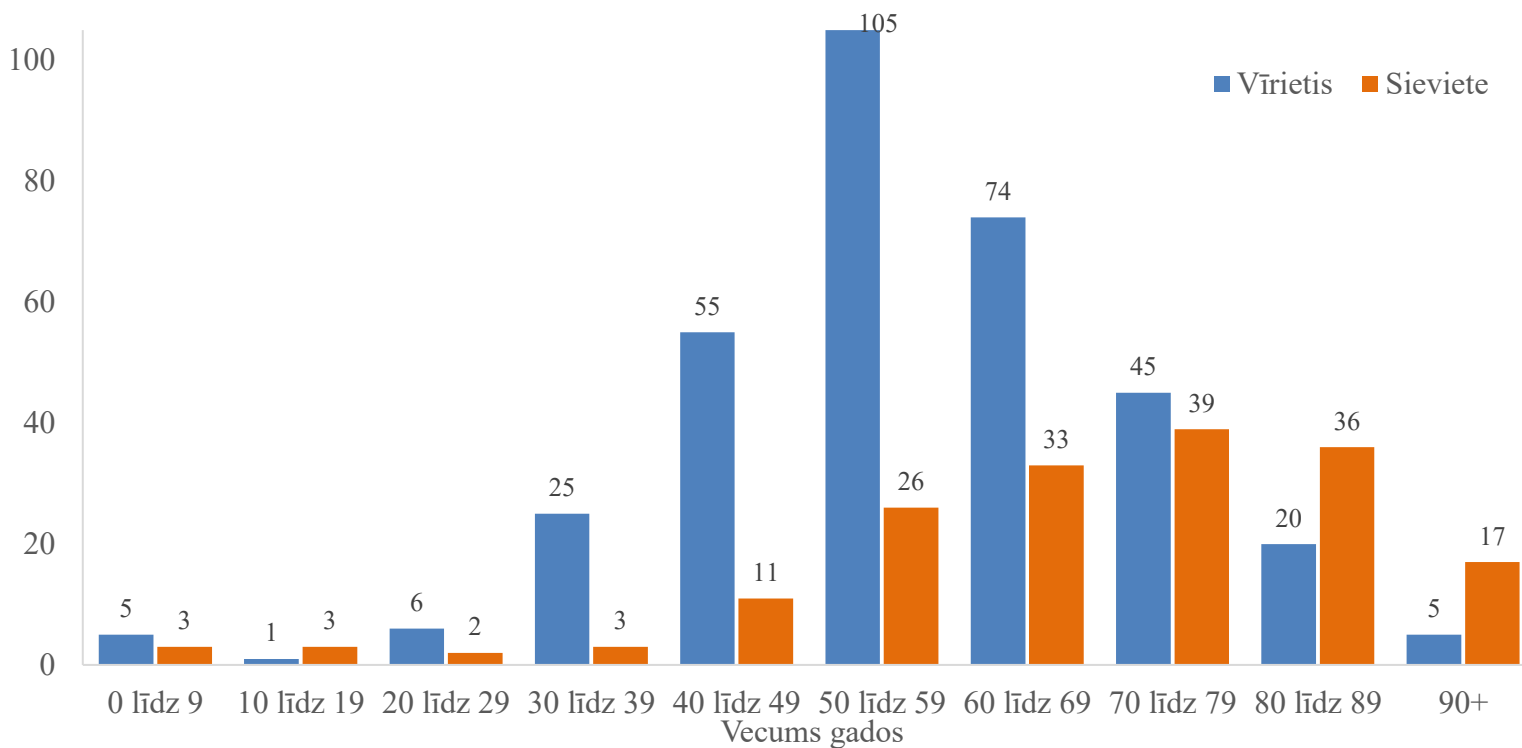
Mirstība no aukstuma iedarbes 2019.-2023.gadā dzimuma un vecuma grupās, absolūtais skaits

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Mirušie uguns iedarbes dēļ 2019.-2023.gadā, pa dzimuma un vecuma grupām, absolūtais skaits

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Kopsavilkums/ secinājumi

- Mirstība ĀNC dēļ nemazinās.
- Vīriešiem būtiski augstāka mirstība.
- Būtiska problēma darbspējīgo vecumā.
- Galvenais riska faktors ilgstoši ir alkohola lietošana.
- Pēdējos divos gados pieaugusi mirstība no saindēšanās ar narkotiskajām vielām.
- Nozīmīgākie cēloņi atšķiras dažādās iedzīvotāju grupās.
- ĀNC mirstības mazināšanā nepieciešama daudzu nozaru, dažādu līmeņu iesaiste.
- Plānojot pasākumus, jāņem vērā ĀNC dažādība, konkrētu iedzīvotāju grupas īpatnības, iespējas u.tml.
- Pašvaldības var sniegt nozīmīgu ieguldījumu mirstības no ĀNC mazināšanā.

Slimību profilakses un kontroles centrs

Paldies!

Vairāk info: www.spkc.gov.lv